

PROTIKORUPČNÍ AUDIT MAPA KORUPČNÍCH RIZIK nabídka pro samosprávy

Efektivní řízení úřadu, hospodárné nakládání s majetkem, transparentní rozhodovací procesy, odpovědní veřejní funkcionáři a otevřenost občanům. To jsou cíle moderního způsobu vedení města, které samo sebe chápe jako službu občanům. Jsou to zároveň cíle, k nimž směřuje každá správná protikorupční strategie připravená na základě protikorupčního auditu. Zhotovení protikorupčního auditu Vám nabízí nevládní nezisková organizace Oživení, o.s.

Oživení, o.s. - zkušený partner pro boj s korupcí

Občanské sdružení Oživení, dnes profesionální organizace, se věnuje již více než patnáct let investigativním, vzdělávacím, legislativním a poradenským aktivitám v oblasti boje proti korupci a střetu zájmů a zvyšování transparentnosti ve veřejné správě, zejména na úrovni územních samospráv. Zaměřujeme se zejména na problematiku hospodárnosti nakládání s veřejnými prostředky v oblasti veřejných zakázek, nakládání s majetkem, dotační řízení, dále transparentností rozhodovacích procesů a informační politikou územních samosprávných celků. Čtvrtým rokem provozujeme bezplatnou protikorupční a právní poradnu. Informace o konkrétních kauzách i návodech a návrzích řešení jsou dostupné z našich stránek www.bezkorupce.cz. Jsme autory řady analýz, doporučení a dalších publikací k tématům korupce a transparentnosti na komunální úrovni, např. *Transparentní samospráva - balíček 40 protikorupčních opatření*, představující poprvé v ČR metodiku realizace protikorupční strategie pro města. Naši zástupci jsou členy Mezirezortní skupiny pro boj s korupcí při Úřadu vlády a jejích pracovních skupin. Na úrovni hl. m. Prahy jsme prosadili mj. přijetí etického kodexu zastupitele, detailní zveřejňování informací o veřejných zakázkách ve webové aplikaci Zakázky pod lupou a podíleli jsme se na zpracování protikorupční strategie města. V roce 2009 jsme pro Státní fond životního prostředí jsme realizovali protikorupční audit rozdělování dotací z Národních programů. Protikorupční audity samospráv jsme úspěšně realizovali např. v Černošicích, Hodoníně, Karlových Varech, Lanškrouně, Psárech, Srchu a Tisé (viz také <http://www.bezkorupce.cz/audity-samosprav/>).

Co je protikorupční audit

Protikorupční audit ověřuje systémové mechanismy fungování samosprávy ve vybraných oblastech a jejich „korupční zranitelnosti“. Audit se zaměřuje na oblast samostatné, nikoli přenesené působnosti. V základním nabídce je audit procesní a poradenský nikoli vyšetřovací a ověřovací. Je vhodné jej doplnit o analýzu konkrétních kauz, např. vybraných velkých veřejných zakázek či podrobnou analýzu radničního periodika, nebo rozšířením o další metody zkoumání, př. dotazníkového či obdobného šetření mezi zaměstnanci a volenými představiteli samosprávy.

Pro zdárný průběh protikorupčního auditu je nezbytná spolupráce samosprávy, protože jen na základě úplných dodaných podkladů je možné protikorupční audit zpracovat. Protikorupční audit chápeme spíše jako process, kdy samospráva s naší pomocí identifikuje slabá místa a začne je eliminovat zaváděním pečlivě vybraných opatření. Bez podpory vedení samosprávy a otevřené spolupráce zástupců úřadu nebude tento proces úspěšný.

Metodika aneb jak nato

Mapu korupčních rizik vytváříme analýzou veškerých důležitých rozhodovacích procesů. V každé části rozhodovacího procesu zjišťujeme míru korupčního rizika podle níže uvedeného vzorce vycházejícího z odborných prací prof. Roberta Klitgaard, předního světového odborníka na problematiku korupce. Výsledná riziková místa následně posoudíme v závislosti na pravděpodobnosti výskytu a závažnosti dopadu:

RIZIKO KORUPCE = MONOPOL MOCI + VOLNOST ROZHODOVÁNÍ – ODPOVĚDNOST (-TRANSPARENTNOST)

Na základě našich zkušeností doporučujeme, aby se protikorupční audit netýkal jen úřadu. Z praxe víme, že nastavení protikorupčních mechanismů na úřadě bývá kompenzováno přesunutím korupčních tendencí zejména do obchodních společností ve vlastnictví města. Proto je vhodné do analýzy a následné protikorupční strategie zahrnout nejen úřad, ale i volené orgány, příspěvkové organizace a obchodní společnosti.

Protikorupční audit doporučujeme realizovat pro **následující oblasti**:

- Veřejné zakázky
- Hospodaření s majetkem (nakládání s movitým a nemovitým majetkem, finanční majetek)
- Veřejná podpora (poskytování dotací)
- Rozhodovací procesy volených orgánů (jednací řád, etický kodex, zveřejňování podkladů atp.)
- Informační a mediální politika (vč. radničního periodika)
- Stížnosti, petice a whistleblowing

Audit každé oblasti bude realizován v **následujících fázích**:

1. Fáze dokumentační – kontaktní osoba za samosprávu předá auditorovi seznam interních předpisů, zástupce realizátora sestaví a předá samosprávě seznam dokumentů, které potřebuje k realizaci auditu dané oblasti, samospráva do 5 pracovních dnů předá zástupci realizátora požadované dokumenty
2. Fáze analytická – auditorský tým posoudí na základě analyzovaných dokumentů nastavení rozhodovacích a dalších procesů a navrhne relevantní úpravy či doporučení ke snížení korupčních rizik
3. Fáze připomínkování – samospráva obdrží od zástupce realizátora návrh relevantních úprav k připomínkování v rámci 10ti denní lhůty; cílem této fáze je nalézt konsensus nad předkládanými návrhy a dosáhnout jejich maximální proveditelnosti (následně zavedení do praxe), vypořádání připomínek probíhá při individuálních setkání zástupce samosprávy a realizátora
4. Fáze finální – realizátor na základě předchozí fáze dopracuje závěrečnou zprávu k dané oblasti včetně doporučených dokumentů a předá samosprávě

Kontaktní osoba:

Mgr. Martin Kameník martin.kamenik(zavinac)oziveni.cz

Vystudoval obor veřejné a sociální politiky na Fakultě sociálních věd UK. Věnuje se zejména výzkumu korupce ve veřejných zakázkách a politice veřejného nakupování. Je členem Mezirezortní skupiny pro boj s korupcí při Úřadu vlády, poradcem ministyně pro místní rozvoj a autorem řady odborných publikací. Působí také jako lektor.